

XÂY DỰNG QUÂN ĐỘI CÁCH MẠNG, CHÍNH QUY, TINH NHUỆ, TỪNG BƯỚC HIỆN ĐẠI BẢO VỆ VỮNG CHẮC TỔ QUỐC VIỆT NAM XÃ HỘI CHỦ NGHĨA TRONG GIAI ĐOẠN CÁCH MẠNG MỚI

■ Thượng tướng, TS. NGUYỄN HUY HIỆU (*)

65 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, Quân đội nhân dân (QĐND) Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cùng toàn dân anh dũng chiến đấu, lập nên nhiều chiến công oanh liệt: đánh thắng hai đế quốc to là Pháp và Mỹ, bảo vệ vững chắc Tổ quốc, đưa vị thế nước ta ngày càng nổi bật trên trường quốc tế. Song, tình hình thế giới từ những năm đầu của thế kỷ 21 có nhiều biến động to lớn, dẫn đến sự hình thành một trật tự thế giới mới phức tạp khó lường. So sánh lực lượng cách mạng và phản cách mạng thay đổi theo hướng bất lợi cho lực lượng cách mạng trên thế giới nói chung và cho cách mạng Việt Nam nói riêng.

Tình hình ấy đang đặt ra cho quân đội ta những yêu cầu mới, đòi hỏi sự phát triển cả về tiềm lực và sức mạnh tổng hợp. Giữ vững bản chất và phát huy truyền thống của QĐND Việt Nam: "trung với Đảng, hiếu với dân, nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng", trong giai đoạn cách mạng mới, chúng ta phải đẩy mạnh "xây dựng QĐND và Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, có bản lĩnh chính trị vững vàng; trung thành tuyệt đối với Tổ quốc, với Đảng và nhân dân... có trình độ sẵn sàng chiến đấu và sức chiến đấu ngày càng cao; thường xuyên cảnh giác, kịp thời đập tan mọi âm mưu và hành động xâm

phạm độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và an ninh quốc gia"⁽¹⁾. Nghị quyết Đại hội lần thứ X của Đảng đã chỉ rõ nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc (BVTQ) hiện nay là: "bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, bảo vệ an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội và nền văn hóa; bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; bảo vệ sự nghiệp đổi mới và lợi ích quốc gia, dân tộc". Nghị quyết cũng khẳng định: "Tăng cường quốc phòng, giữ vững an ninh quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của Đảng, Nhà nước và của toàn dân, trong đó QĐND và Công an nhân dân là lực lượng nòng cốt"⁽²⁾.

Đối với Việt Nam, âm mưu cơ bản, lâu dài của các thế lực thù địch là xoá bỏ sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản, xoá bỏ chế độ xã hội chủ nghĩa và buộc nước ta phải đi theo quỹ đạo của chủ nghĩa tư bản. Âm mưu đó trước mắt được thực hiện bằng "diễn biến hoà bình", bạo loạn lật đổ, chuyển hoá kinh tế, văn hoá, lối sống. Chúng tìm cách "bôi đen" đội ngũ cán bộ, thế hệ thanh thiếu niên của ta, biến họ thành "công cụ tự giác" cho chúng. Các thế lực thù địch mưu đồ chuyển hoá kinh tế nước ta thành kinh tế tư bản chủ nghĩa, từ đó buộc thượng tầng kiến trúc dù không muốn cũng không thể cưỡng nổi, phải chuyển hoá theo. Chúng ta cần nhìn nhận và đánh giá một cách toàn diện những biến đổi to lớn, sâu sắc, cũng như chiều hướng vận động của tình hình thế giới, khu vực và trong nước, làm cơ sở không chỉ cho hoạch định chiến lược

(*) Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng,
Thứ trưởng Bộ Quốc phòng

phát triển kinh tế – xã hội, mà còn cho việc xác định những nhiệm vụ chiến lược quốc phòng, an ninh, BVTQ.

Tình hình thực tế nêu trên đòi hỏi chúng ta phải *đẩy mạnh xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại*; không ngừng nâng cao sức chiến đấu, đáp ứng yêu cầu đánh thắng chiến tranh xâm lược, kể cả chiến tranh công nghệ cao; bảo vệ vững chắc Tổ quốc.

QĐND Việt Nam là quân đội cách mạng, khác hẳn quân đội của các nước tư bản về bản chất; quân đội ta là quân đội của dân, do dân, vì dân, do Đảng Cộng sản và Chính phủ nước cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam tổ chức, lãnh đạo, giáo dục, chỉ huy. *Xây dựng quân đội cách mạng* là xây dựng cho cán bộ, chiến sĩ có bản lĩnh chính trị, lập trường cách mạng vững vàng; tuyệt đối trung thành với Đảng, với chế độ xã hội chủ nghĩa, với Tổ quốc và nhân dân; có tinh thần cách mạng tiến công, luôn đứng vững trên tuyến đầu, sẵn sàng chiến đấu và chiến thắng mọi kẻ thù xâm lược trong bất kỳ hoàn cảnh nào, bảo vệ vững chắc Tổ quốc và chế độ xã hội chủ nghĩa của chúng ta.

QĐND Việt Nam lấy lý luận chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho mọi hành động. Vấn đề chăm lo xây dựng quân đội ta vững mạnh về mọi mặt, đặc biệt là về chính trị, tư tưởng luôn là yêu cầu hàng đầu, có tính khách quan, bức thiết. Thông qua học tập, giáo dục, nâng cao nhận thức chính trị, tư tưởng cần làm cho mọi cán bộ, chiến sĩ thấm nhuần đạo đức cách mạng, kiên định mục tiêu, lý tưởng chiến đấu vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, tuyệt đối trung thành với Đảng, nhân dân, Tổ quốc, làm tròn chức năng là công cụ bạo lực sắc bén của Đảng, Nhà nước, quyết tâm bảo vệ vững chắc Tổ quốc, góp phần đưa sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước đi đến thắng lợi.

Sự nghiệp BVTQ trong thời kỳ mới càng đòi hỏi phải tiếp tục tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn quân, toàn dân, khai thác mọi nguồn lực, tập trung sức tăng cường củng cố quốc phòng – an ninh, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân mà nòng cốt là QĐND và Công an nhân dân; phát huy nghệ thuật chiến tranh nhân dân truyền thống, không ngừng nâng cao trình độ khoa

học – kỹ thuật quân sự, nghệ thuật quân sự Việt Nam đáp ứng yêu cầu tác chiến mới, coi đó là những yếu tố cơ bản quyết định thắng lợi của sự nghiệp xây dựng và BVTQ trong giai đoạn cách mạng mới.

Để tăng cường sức mạnh quốc phòng–an ninh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa cần thực hiện tốt mấy vấn đề cơ bản sau:

Mọi cấp, mọi ngành, các địa phương, đơn vị phải quán triệt sâu sắc và vận dụng nhuần nhuyễn quan điểm, tư tưởng chỉ đạo kết hợp chặt chẽ hai nhiệm vụ chiến lược: xây dựng và BVTQ; kết hợp quốc phòng, an ninh với kinh tế, kinh tế với quốc phòng – an ninh và đối ngoại; nhận rõ âm mưu, thủ đoạn của địch; xác định rõ trách nhiệm của từng cá nhân và tổ chức, trước hết là đội ngũ cán bộ, đảng viên về nhiệm vụ BVTQ trong tình hình mới; động viên toàn dân và cả hệ thống chính trị tự giác, tích cực chấp hành tốt nhiệm vụ quốc phòng – an ninh chung và nhiệm vụ quốc phòng – an ninh thuộc phạm vi trách nhiệm của mọi tổ chức.

Xây dựng nền quốc phòng toàn dân và thế trận quốc phòng toàn dân gắn với nền an ninh nhân dân và thế trận an ninh nhân dân vững mạnh, trên cơ sở phải xây dựng nguồn lực quốc phòng. Nguồn lực quốc phòng bao gồm cả con người và vũ khí trang bị, con người trong lực lượng vũ trang nói chung, trong xây dựng QĐND nói riêng phải là con người có bản lĩnh cách mạng, có tri thức khoa học, có nghiệp vụ, có trình độ cao để có thể sử dụng thành thạo các loại vũ khí trang bị, coi đó là biện pháp cơ bản tăng cường sức mạnh quốc phòng BVTQ. Xây dựng cả tiềm lực và thế trận, xây dựng lực lượng thường trực chiến đấu và lực lượng dự bị động viên, phục vụ chiến đấu đáp ứng mọi tình huống vũ trang và phi vũ trang. Đặc biệt coi trọng xây dựng cơ sở chính trị – xã hội và thế trận lòng dân của nền quốc phòng toàn dân. Nhiệm vụ BVTQ phải được quán triệt sâu sắc đến mọi tầng lớp nhân dân. Lòng tin vào Đảng, tình cảm, trách nhiệm đối với chế độ, tinh thần yêu nước phải được khơi dậy và phát huy ở mỗi con người Việt Nam. Có chính sách cụ thể thực hiện phương hướng xây dựng lực lượng, nguồn lực và tiềm lực quốc phòng vững mạnh, đủ sức đáp ứng yêu cầu mới của sự nghiệp BVTQ.

Tiếp tục xây dựng QĐND theo hướng cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, hoàn thành mọi nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới. Đặc biệt coi trọng xây dựng quân đội về chính trị. Đây là nhiệm vụ quan trọng nhất, một nguyên tắc cơ bản quyết định bảo đảm sức mạnh chiến đấu của quân đội. Tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với quân đội, bảo đảm cho quân đội luôn giữ vững bản chất giai cấp công nhân, trung thành tuyệt đối với Đảng với Tổ quốc và nhân dân, xứng đáng là lực lượng nòng cốt BVTQ. Nhiệm vụ chính trị hàng đầu của quân đội ta hiện nay là sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu, trách nhiệm chính trị của quân đội là phải đánh thắng. Quân đội ta không những phải đủ sức đánh thắng địch trong điều kiện chiến tranh thông thường mà còn phải chiến thắng kẻ thù trong các loại hình chiến tranh khác, kể cả chiến tranh có sử dụng vũ khí công nghệ cao. Vì vậy, ngay trong thời bình, chúng ta phải tranh thủ thời cơ, tận dụng thời gian có lợi, khai thác mọi nguồn lực, tập trung xây dựng quân đội đáp ứng yêu cầu cao nhất của phương thức đấu tranh vũ trang BVTQ. Không ngừng phát triển khoa học nghệ thuật quân sự, khoa học xã hội và nhân văn quân sự, phù hợp với nhiệm vụ trước mắt và yêu cầu phát triển của quân đội trong từng giai đoạn, tiến đến một nền khoa học quân sự hiện đại của chiến tranh nhân dân phát triển ở trình độ cao.

Để đảm bảo cho lực lượng vũ trang nói chung, quân đội ta nói riêng luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ, đánh thắng mọi kẻ thù trong mọi tình huống thì ngoài việc cải tiến, đổi mới trang thiết bị, vũ khí kỹ thuật, phải giữ vững bản chất cách mạng cho quân đội và công an, xây dựng bản lĩnh, ý chí chiến đấu ngoan cường, tinh thần chịu đựng gian khổ, hy sinh vô bờ bến, sẵn sàng xả thân vì sự nghiệp cách mạng cho từng cán bộ, chiến sỹ.

Cùng với việc giữ vững và phát huy bản chất cách mạng của quân đội, vấn đề *xây dựng nền nếp chính quy cũng là một đòi hỏi khách quan và đang đặt ra ngày càng cấp thiết*. Có chính qui mới thống nhất, mới tạo ra sức mạnh để hoàn thành nhiệm vụ và chiến thắng. Quân đội chính quy là: "quân đội được xây dựng theo những tiêu chuẩn thống nhất được pháp luật nhà nước quy định về tổ chức, biên chế, trang

bị; hệ thống chỉ huy; điều lệnh; chế độ huấn luyện và giáo dục; các chế độ công tác, sinh hoạt nhằm đáp ứng với yêu cầu của chiến tranh chính quy"⁽³⁾. Xây dựng quân đội chính quy, trước hết phải có một hệ thống điều lệnh, điều lệ toàn diện, hoàn chỉnh, phù hợp, nhằm thống nhất mọi hoạt động cơ bản của toàn quân. Đây là cơ sở pháp lý để cán bộ các cấp huấn luyện, chỉ huy và duy trì các chế độ sinh hoạt của bộ đội. Việc tổ chức, biên chế, cần gọn, nhẹ, bảo đảm tính cơ động cao tác chiến có hiệu quả.

Trang bị, vũ khí, kỹ thuật phải hiện đại, có chất lượng cao, phù hợp với cách đánh của các thành phần lực lượng quân, binh chủng là một yêu cầu khách quan, bức thiết. Song vũ khí không phải là tất cả, mà con người mới là nhân tố quyết định thắng – bại trong chiến tranh. Kẻ địch có quân đội chính quy, có sức mạnh được tạo ra bởi chính quy với chỗ dựa chủ yếu là vũ khí công nghệ cao. Đây là mặt mạnh của địch nhưng lại có mặt trái là hành động dễ rập khuôn, máy móc, dễ bị lệ thuộc vào vũ khí và công nghệ, dẫn đến ỷ lại, cứng nhắc, vì vậy chúng ta có thể nắm được quy luật hành động và đánh trả hiệu quả.

Để đối phó với chiến tranh kiểu mới, do khả năng kinh tế và tài chính của đất nước chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu về vũ khí, kỹ thuật hiện đại, chúng ta phải vận dụng sáng tạo quan điểm chiến tranh nhân dân, đánh địch bằng mọi thứ vũ khí, trang bị có trong tay; phải cố gắng tự cải tiến, nâng cấp, hiện đại hoá; kết hợp mua sắm một số vũ khí, trang bị hiện đại...

Do đặc điểm nước ta thường phải đối đầu với những đội quân xâm lược có tiềm lực kinh tế, quân sự mạnh hơn ta gấp nhiều lần, nên việc *xây dựng quân đội tinh nhuệ*, cũng là một đòi hỏi khách quan, cấp thiết. Đây là yếu tố quan trọng bảo đảm cho quân đội ta trong điều kiện vũ khí, trang bị có thể kém hơn đối phương, vẫn thực hiện thành công cách đánh sở trường của mình, từ đó phát huy mặt mạnh, khắc phục mặt yếu của ta, hạn chế mặt mạnh, khoét sâu mặt yếu của địch để chiến thắng. Quân đội tinh nhuệ là quân đội được giáo dục, huấn luyện đúng yêu cầu của từng quân, binh chủng, ngành nghề kỹ thuật, chuyên môn; được rèn luyện nghiêm túc, công phu; có vũ khí, trang bị phù hợp; có năng lực chiến đấu giỏi, có sức chiến đấu cao...

Quân đội tinh nhuệ, nói một cách cụ thể là

cán bộ lãnh đạo, chỉ huy tinh nhuệ; cán bộ, nhân viên kỹ thuật, chuyên môn, nghiệp vụ tinh nhuệ; chiến sĩ tinh nhuệ; tổ chức, biên chế tinh gọn; vũ khí, trang bị tinh nhuệ (thuần thực kỹ thuật, chiến thuật, chuyên môn, nghiệp vụ, cương vị công tác; khoẻ mạnh, nhanh nhẹn, vận dụng, ứng phó linh hoạt...). Muốn thực hiện được điều đó, quân đội ta phải được huấn luyện thành thực mọi cách đánh thích hợp với sở trường và điều kiện địa hình, thời tiết của ta. Cán bộ nhất thiết phải được đào tạo, rèn luyện chính quy ở các trường để được trang bị những kiến thức, động tác thực hành cần thiết, tương ứng với cương vị đảm nhiệm.

Cán bộ lãnh đạo, chỉ huy phải biết nhận định, đánh giá tình hình nhanh, chính xác, hạ quyết tâm đúng, kịp thời, chỉ huy, hiệp đồng linh hoạt, đánh thắng địch giòn giã, ngay cả khi tương quan về số quân và vũ khí, trang bị ta thua kém hơn. Cán bộ, nhân viên chuyên môn kỹ thuật cần được đào tạo cơ bản, chuyên sâu, có trình độ tinh thông nghiệp vụ, thao tác thuần thục, sử dụng thành thạo, linh hoạt các loại vũ khí trong biên chế. Chiến sĩ phải được huấn luyện, rèn luyện để có sức bền, dẻo, mạnh, có động tác chiến thuật, kỹ thuật đạt đến trình độ kỹ xảo, đánh hiệu quả, đồng thời cũng phải biết phòng tránh tốt, giữ an toàn người và vũ khí, trang bị của ta để đánh lâu dài. Lực lượng dự bị động viên cần được tổ chức theo các đơn vị quân, binh chủng; xếp đúng chuyên môn, nghiệp vụ và được huấn luyện thường xuyên để khi được động viên sẽ nhanh chóng hoà đồng với đơn vị thường trực. *Đẩy mạnh xây dựng quân đội từng bước hiện đại* vừa là nhiệm vụ, vừa là mục tiêu phấn đấu của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta. Quân đội hiện đại là quân đội được trang bị những kiến thức khoa học quân sự, nghệ thuật quân sự và vũ khí, trang bị kỹ thuật quân sự mới nhất. Do khả năng tài chính, trình độ của nền kinh tế, công nghiệp quốc phòng, khoa học, kỹ thuật, công nghệ của ta có hạn, sự chi viện của hệ thống xã hội chủ nghĩa không còn, ta phải lấy tự lực cánh sinh là chính. Vì vậy, xây dựng quân đội từng bước hiện đại là một quá trình lâu dài, phải thực hiện từng bước; phải căn cứ vào tình hình khách quan để lựa chọn thứ tự nội dung ưu tiên, vừa đáp ứng yêu cầu sẵn sàng chiến đấu trước mắt, vừa bảo đảm tính hiệu quả, giữ

được sức mạnh chiến đấu cơ bản, lâu dài của quân đội, bảo đảm hoàn thành nhiệm vụ xây dựng và BVTQ.

Trên cơ sở phát huy tối đa năng lực công nghiệp của đất nước, triệt để khai thác những thành tựu của công nghiệp hoá, hiện đại hoá, đầu tư thích đáng cho các ngành công nghiệp đặc thù quốc phòng, tăng cường trang bị kỹ thuật hiện đại cho quân đội. Phấn đấu xây dựng được nền công nghiệp quốc phòng độc lập, tự chủ, có tiềm lực mạnh, phù hợp với sự phát triển của nền kinh tế đất nước. Phát triển công nghiệp quốc phòng theo một cơ cấu hợp lý trong tổng thể nền công nghiệp của đất nước, kết hợp chặt chẽ các loại hình công nghệ sản xuất, ưu tiên hướng tới những công nghệ hiện đại, hiệu quả cao. Bố trí công nghiệp quốc phòng theo các vùng chiến lược phù hợp với yêu cầu phục vụ chiến tranh nhân dân BVTQ. Gắn công nghiệp dân sinh với công nghiệp quốc phòng, bảo đảm mỗi bước phát triển công nghiệp đất nước đều góp phần tăng thêm tiềm lực quốc phòng.

Quân đội ta là quân đội nhân dân, là lực lượng tin cậy của Đảng, Nhà nước, có vai trò làm nòng cốt cho toàn dân đánh thắng giặc, xây dựng và BVTQ. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, toàn quân, toàn dân ta quyết tâm phát huy truyền thống cách mạng, nêu cao chủ nghĩa anh hùng cách mạng, anh dũng chiến đấu và chiến thắng đã được xây đắp trong 65 năm qua, QĐND Việt Nam tiếp tục không ngừng vươn lên về mọi mặt; quyết tâm làm thất bại mọi âm mưu thâm độc, kế hoạch "diễn biến hoà bình", bạo loạn lật đổ của kẻ địch, sẵn sàng đánh thắng chiến tranh xâm lược, kể cả chiến tranh có sử dụng vũ khí công nghệ cao nếu chúng liều lĩnh gây ra □

Ghi chú:

(1) *Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2001, tr.118.*

(2) *Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2006.*

(3) *Từ điển Bách khoa quân sự Việt Nam, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 1996, tr.657.*